विद्यापीठासमोरील कूटप्रश्न!

पुणे विद्यापीठाच्या प्रथम वर्ष वाणिज्य परीक्षेतील 'गणित' व 'सांख्यिकी' विषयाची प्रश्नपत्रिका फुटल्याच्या घटनेने अनेक प्रश्न निर्माण झाले आहेत. विद्यापीठाने तयार केलेल्या प्रश्नपत्रिकेची गोपनीयता सांभाळण्यात 'विद्यापीठ प्रशासन' सक्षम नाही की काय? अशी शंका घेतली जाऊ लागली आहे. ही परीक्षा शनिवारी व्हायची होती. शुक्रवारी संध्याकाळपासून या प्रश्नपत्रिकेची 'खुलेआम' विक्री सुरू होती. चारशे रुपयांपासून चारहजार रुपयांपर्यंत एवढ्या किंमतीस तिच्या 'छायांकित प्रती' उपलब्ध होत्या. पुण्यातील एका इंग्रजी दैनिकाच्या प्रतिनिधींना याची कुणकुण लागली आणि चक्रे फिरली. ही कुणकुण लागली त्याला कारणीभूत अर्थातच काही 'जागरूक नागरिक' आहेत. त्यांनी असा प्रकार सुरू असल्याचे दूरध्वनीवरून कळविले. साहजिकच सहायक पोलीस आयुक्त, पोलीस निरीक्षक व अन्य अधिकाऱ्यांचे पथक पेपरफुटीत गुंतलेल्या टोळीच्या शोधात फिरू लागले. शनिवारी पहाटेपर्यंत हे थरारनाट्य चालले आणि अखेरीस सहा विद्यार्थ्यांना अटक करण्यात आली. तत्पूर्वी त्यांच्याकडील छायांकित प्रश्नपत्रिका मूळ प्रश्नपत्रिकेशी जुळणारी असल्याचे निष्पन्न झाले. यासाठी या पोलीस पथकाला अपरात्री विद्यापीठाचे परीक्षाप्रमुख तसेच कुलगुरू डॉ.नरेंद्र जाधव यांची गाठ घ्यावी लागली. अटक करण्यात आलेले सर्व विद्यार्थी उच्चभ्रू वर्गातील आहेत. सिंग, झा, पाठक, यादव या पाटणा, झारखंड, गोरखपूर येथील मुलांबरोबर पाटील आणि रावळ ही पुणेकर मुलेही या रॅकेटमध्ये सापडली. यात बी.एच.एम.एस. ही पदवी मिळविलेला एक डॉक्टरही आहे. मुख्य आरोपी मात्र फरारी झालेला आहे. या पेपरफुटीमागे 'संघटित गुन्हेगारां'ची टोळी असावी, असा संशय पोलिसांना आहे. दोन-तीन दिवसांपूर्वी विद्यापीठाच्या परीक्षा विभागाला एक 'निनावी पत्र' आले होते. त्यात या परीक्षेतील पेपर फुटण्याची शक्यता आहे, असा संदर्भ देण्यात आला होता. या पत्राकडे पुरेशा गांभीर्याने पाहिले गेले नाही. त्याचा परिणाम व्हायचा तोच झाला! ज्यांच्या हाती पेपर लागला, त्यांनी त्याच्या छायांकित प्रती काढून विकण्यास सुरुवात केली. अटक करण्यात आलेली मुले या प्रश्नपत्रिका विकत होती. ते एजंटच होते. त्यांच्याकडे कुणीतरी आणून हे पेपर दिले होते. ते देणारे कोण? यावर अजून प्रकाश पडायचा आहे. शैक्षणिक क्षेत्रात पुण्याची महती सध्या वाढत आहे. त्याचबरोबर अनेक गैरप्रकार होत असल्याचे दिसून येत आहे. अभ्यासू विद्यार्थ्यांना धमकावणे, विदेशी विद्यार्थ्यांचा छळ आणि पैसे घेऊन मागल्या दाराने प्रवेश देणे, असे प्रकार वाढत आहेत. चार वर्षांपूर्वी आय.आय.एम.ची सामाईक प्रवेश परीक्षा रद्द करण्यात आली होती. त्यावेळीही काही विद्यार्थी दलालांनी हे पेपर विकल्याचे उघडकीस आले होते. शनिवारच्या पेपरफुटीचा विषय अधिसभेच्या बैठकीतही गाजला. कुलगुरूंनी स्वत:च सदस्यांना ही माहिती दिली. परीक्षा नियंत्रक फिरंगे यांना पहाटे दोन वाजता पोलिसांनी पेपर फुटल्याचे सांगितले. पोलिसांकडील 'छायांकित प्रत' आणि फिरंगे यांच्याकडील 'मूळ प्रत' पहाटे तपासली तेव्हा प्रश्नपत्रिका फुटल्याचे निष्पन्न झाले. कुलगुरूंनी या परीक्षेसाठी एप्रिलमधील तारीख मुक्रर केली आहे. अधिसभेची बैठक सुरू असताना, काही विद्यार्थी संघटनांच्या नेत्यांनी सभागृहात पत्रके भिरकावली. त्यानंतर सभागृहाबाहेर जोरदार घोषणा दिल्या. परीक्षा नियंत्रकांवर 'कडक कारवाई' करण्याची मागणी केली. विद्यार्थ्यांनी जी पत्रके वाटली त्यात अनेक प्रकारचे आक्षेप घेण्यात आले आहेत. त्यातील काही आक्षेप सामान्य नागरिकांच्या ज्ञानात भर घालणारे आहेत. कुलगुरू जर २३ लाखांची गाडी वापरत असतील तर 'विद्या' आणि 'साधेपणा' येथे एकत्र नांदत नाहीत, असेच म्हणावे लागेल. अप्लाईड सायन्सच्या पेपरफुटीची चर्चा मध्यंतरीच्या काळात झाली. त्यात संबंधित इन्स्टिट्यूटला पाठीशी घातले जाते आहे, अशी विद्यार्थ्यांची भावना आहे. 'संस्थाचालकाचा फायदा आणि विद्यार्थ्यांचे नुकसान' हे विद्यापीठाचे ब्रीद आहे की काय? असे वाटण्यासारखी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. बोगस महाविद्यालयांविरुद्ध कारवाई होत नाही, अशी तक्रार आहे. विद्यार्थ्यांनी उपस्थित केलेल्या या प्रश्नांची दखल घेण्याऐवजी त्यांच्या घोषणाबाजीची दखल घेतली जाते, हे चित्र मात्र चिंता निर्माण करणारे आहे. या परीक्षेत ३० हजारांहून अधिक विद्यार्थी बसणार होते. या सर्वांचे भवितव्य अधांतरी लटकले आहे. सर्वांना या विषयांचा वेगळा अभ्यास करून 'फेर-आढावा' घ्यावा लागेल. या प्रश्नपत्रिकेत विचारलेले 'प्रश्न' आणि 'विषय' कदाचित संपूर्णतः वगळले जातील. अशा परिस्थितीत महत्त्वाचे काय आणि कमी महत्त्वाचे काय, हे ठरविणे कठीण होऊन बसेल.

वडमुखवाडी महाविद्यालयातून उर्वरित प्रश्नपत्रिका जप्त : कुलगुरू

वाणिज्य शाखा पेपर फुटी प्रकरण

पुणे (प्रतिनिधी) : वाणिज्य शाखेच्या प्रथम वर्षाच्या गणित विषयाची प्रश्नपत्रिका फुटीप्रकरणी 'जीएसएमटी'चे आर्टस, कॉमर्स, अॅण्ड सायन्स महाविद्यालय वडमुखवाडी आळंदी रोड या संशयित महाविद्यालयात पोलिसांनी कारवाई करून रद्द झालेल्या उर्वरित प्रश्नपत्रिका जप्त केल्याचे पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. नरेंद्र जाधव यानी रविवारी पत्रकार परिषदेत सांगितले.

याप्रकरणी पुन्हा असे घडू नये यासाठी यानंतर संबंधित महाविद्यालयात प्रश्नपत्रिका पोहोचवण्याचे काम विद्यापीठ करणार असल्याचे त्यांनी सांगितले.

शनिवारी पहाटे तीन वाजता सहाय्यक पोलिस आयुक्त निजामदार आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांनी संबंधित प्रश्नपत्रिका ताब्यात घेतल्याचे सांगितले. त्यानुसार त्याची मूळ प्रश्नपत्रिकेशी पडताळणी केली असता फुटलेली प्रश्नपत्रिका पान २ वर ▶

उर्वरित प्रश्नपत्रिका जप्त : कुलगुरू

मूळ असल्याचेच सिद्ध झाले. त्यामुळे सकाळी दहाच्या आत सर्व परीक्षा केंद्रावरील प्रश्नपत्रिकेचे न फोडलेले लिफापे विद्यापीठ कर्मचाऱ्यांनी जप्त केले. यामध्ये वडमुखवाडी येथील महाविद्यालयास दिलेल्या दहा लिफाफ्यांपैकी नऊ लिफाफेच मिळाले. मात्र, पोलिसांनी आज दिवसभर कारवाई करुन प्रश्नपत्रिकेचा दहावा गठ्ठा जप्त केला असून पंचनामा केला आहे. याप्रकरणी आधी संबंधित महाविद्यालयाने आम्ही विद्यापीठात चुकुन दहा गठ्ठे नेल्याच्या पोचपावतीवर सही केल्याचे लिहून दिले. मात्र, पोलिसांनी तो दहावाही गठ्ठा फोडलेल्या अवस्थेत तेथूनच जप्त केल्यामुळे त्या महाविद्यालयातूनच प्रश्नपत्रिका फुटल्याचे सिद्ध होते. याप्रकरणी विद्यापीठाने पोलिसांना चौकशीविषयी पूर्ण सहकार्य केले आहे. २६ मार्चपासून विद्यापीठाच्या प्रथमवर्ष बीए, बी.कॉम, व बीएस्सीच्या व तृतीय वर्ष बीएस्सीच्या परीक्षा सुरु आहेत, तर येत्या जूनपर्यंत वेगवेगळ्या २५० परीक्षा होणार आहेत. यासाठी भरारी पथके वाढवण्यात येणार आहेत. दरम्यान, कमवा शिका योजनेच्या पुनर्मुल्यांकनासाठी नेमलेल्या प्रा. शब्बीर शाह यांच्या समितीने अहवाल दिला असून, त्यानुसार कमवा व शिका योजनेची अंमलबजावणी त्या-त्या, विभागामार्फत होणार आहे. विद्यापीठ परिसरात या योजनेचे समन्वयक सचिन सर्वे हे असणार आहेत, तर त्याना अडचणीप्रसंगी कुलसचिव मार्गदर्शन करणार आहेत. काम करताना विद्यार्थ्यांनी आपल्या अडचणी कुलसचिवांमार्फत प्रा. दिलीप उके यांच्या अध्यक्षतेखालील विद्यार्थी समुपदेशन विभागाकडे पाठवाव्यात, असे आवाहन कुलगुरू जाधव यांनी केले. दरम्यान, या प्रकरणी रात्री उशीरा चतुश्रृंगी पोलिसांनी या कॉलेजचे प्राचार्य, दोन पर्यवेक्षक व त्यांचे सहायक यांना चौकशीसाठी ताब्यात घेतले. त्यांची नावे समजू शकली नाहीत.

पुढारी 31/3/08.

चिंतन इमेज मेकर्स